

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 357/08-26

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. októbra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti T., s. r. o., so sídlom G., zastúpenej advokátom JUDr. J. T., P., vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Obdo V 15/2006 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti T., s. r. o., G. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. mája 2008 doručená sťažnosť spoločnosti T., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), upresnená a doplnená podaniami doručenými ústavnému súdu 3. júna 2008 a 12. júna 2008. Sťažovateľka napokon v úplnom znení sťažnosti doručenej ústavnému súdu 9. júla 2008 namietala porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej

republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Obdo V 15/2006.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka 12. januára 2006 podala na najvyššom súde dovolanie proti rozsudku najvyššieho súdu č. k. 2 Obo 2149/2005-244 z 9. novembra 2005.

V dovolacom konaní najvyšší súd uznesením sp. zn. 1 Obdo V 15/2006 z 20. februára 2008 rozhodol tak, že dovolanie odmietol. Svoj odmietavý výrok odôvodnil tým, že dôvody, z ktorých žalobca vyvodzuje prípustnosť dovolania [§ 247 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“)], neboli naplnené.

Podľa názoru sťažovateľky *„dovolací súd svojim rozhodnutím a konaním, ktoré mu predchádzalo, aj v spojení s odvolacím konaním č. 2 Obo 219/2005 na Najvyššom súde a s konaním č. 3 Cb 535/01 na prvostupňovom Krajskom súde Košice, porušil ústavné práva sťažovateľa vlastniť majetok a pokojne ho užívať, pretože svojim rozhodnutím, bez toho, aby pôvodný vlastník pohľadávky sa toho dožadoval a bez jeho účasti v konaní, ho tohto práva vlastniť pohľadávku zbavil svojim predbežným záverom o jej neexistencii a znemožnil ju pokojne užívať, pod čím je potrebné rozumieť aj právo na úžitky z nej, ktorými je príslušenstvo pohľadávky a všetky práva s ňou spojené“.*

Podľa sťažovateľa obsahom práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru je spravodlivé prejednanie záležitosti nezávislým a nestranným súdom, nielen prejednanie v rámci riadnych opravných konaní, ale aj v rámci konaní o mimoriadnych opravných prostriedkoch, ktorým je aj dovolanie. Konanie o mimoriadnom opravnom prostriedku má odstrániť nezákonné a vadné konanie a rozhodnutie súdov vydaných v riadnom konaní. V predmetnej veci táto nezákonnosť odstránená nebola. Pod spravodlivým prejednaním a právom na prerokovanie je také prerokovanie, ktoré rešpektuje všetky zákonné zásady vedenia procesu uvedené v Občianskom súdnom poriadku.

Sťažovateľ sa domnieva, že pohľadávka, ktorú ako žalobca v uvedených konaniach nadobudol na základe zmluvy o postúpení pohľadávky „Zmluvou o postúpení pohľadávky z 29. júna 1995“ s postupcom V., s. r. o., N., a ktorá bola postúpená proti dlžníkovi J., B., so sídlom v G., vo výške 2 364 377 Sk istiny pohľadávok dohodou, bola jej majetkom a vzťahuje sa na ňu ochrana vlastníckeho práva zaručená v čl. 20 ods. 1 ústavy.

Prvostupňový súd zamietol žalobu z toho dôvodu, že podľa jeho názoru bola zmluva o postúpení pohľadávok uzavretá v rozpore s dobrými mravmi, a preto je absolútne neplatná.

Odvolací súd na rozdiel od prvostupňového súdu však skonštatoval, že: *„predmetná zmluva o postúpení pohľadávok v spojení so zmluvou o výške odplaty je však neplatná aj preto, lebo podľa § 524 Obč. zák. musí byť postúpená pohľadávka pohľadávkou, ktorá skutočne existuje, resp. existovala v čase postúpenia.“*

Odvolací súd vec uzavrel s tým, že k platnému postúpeniu pohľadávky nedošlo, lebo pohľadávka neexistovala, a preto nemohla byť ani platne prevzatá ako dlh, a teda žalovaný nie je vo veci pasívne legitimovaný.

Podľa sťažovateľky *«dôvody, pre ktoré bolo odvolacím súdom potvrdené prvostupňové rozhodnutie, sú v rozpore so zistením prvostupňového súdu, dôkazmi a aj dôvodmi prvostupňového rozhodnutia. Listinné dôkazy sú v rozpore so závermi odvolacieho súdu o neexistencii pohľadávky a tým aj o neplatnosti postúpenia a prevzatia dlhu.*

Dôvodom dovolania, ktoré bolo podané proti odvolaciemu rozhodnutiu bolo to, že postupom odvolacieho súdu bola odňatá žalobcovi možnosť konať pred súdom. Odvolací súd rozhodol z dôvodu, ktorý vychádzal zo skutočnosti (neexistencia pohľadávky), ktoré dovedy nielen žalovaný, ale ani iný účastník a ani prvostupňový súd netvrdil ani nezistil. Naopak, existenciu pohľadávky prvostupňový súd potvrdil. O tejto skutočnosti „zistenej odvolacím súdom“ sa sťažovateľ dozvedel až z rozsudku odvolacieho súdu a v konaní na ňu nemohol reagovať. Týmto postupom odvolací súd znemožnil žalobcovi realizáciu jeho procesných práv podľa § 122 a 123 O.s.p. Takýto postup súdu znamená nerešpektovanie ústavného princípu dvojinštančnosti konania. Žalobcovi tým odoprel možnosť prieskumu

nových, príp. z pohľadu súdu prvého stupňa bezvýznamných, avšak z hľadiska právneho posúdenia odvolacím súdom, rozhodujúcich skutkových zistení.

Rozhodnutím dovolacieho súdu č. 1 ObdoV 15/2006 z 20.2.2008 boli porušené ústavné práva sťažovateľa.

Pod prejednaním pred spravodlivým a nestranným súdom je potrebné rozumieť nielen základné konanie a odvolacie konanie, ale nesporne aj dovolacie konanie, ako konanie mimoriadne, ktoré by malo napraviť nezákonnosť a nerešpektovanie práv účastníka, ktorých sa dopustili súdy v prechádzajúcich štádiách konania. Takúto nápravu je dovolací súd povinný poskytnúť. Konanie pred spravodlivým súdom je konaním, pri ktorom budú dodržané všetky procesné práva, priznané účastníkom, teda aj právo podľa § 122 a 123 O.s.p., aby sa mohol vyjadriť a príp. aj navrhnúť dôkazy k príp. dôvodom pre neho nepriaznivého rozhodnutia, najmä ak tieto dôvody sú odlišné od dôvodov prvostupňového rozhodnutia.

Právo na spravodlivý proces bolo porušené aj tým, že súd rozhodnutím o predbežnej otázke - platnosti zmluvy - rozhodol aj o práve toho, kto nebol účastníkom konania t. j. o práve V. ako druhého účastníka zmluvy o postúpení, ktorý nikdy jej platnosť nenamietal a ktorého riaditeľ aj pred súdom potvrdil výhodnosť zmluvy.

Napriek písomným dôkazom... neboli tieto dostatočným dôkazom a súd záverom bez dôkazu o rozpore s dobrými mravmi, zbavil sťažovateľa majetku, keď mu odňal vlastnícke právo k pohľadávkam nadobudnutým zmluvou, ktorú druhý účastník tejto zmluvy uznával a nebol účastníkom konania, v ktorom súd o tejto pohľadávke a zmluve o postúpení rozhodol.

Keď dovolací súd tieto nezákonnosti neodstránil a neposkytol tak súdu ochranu sťažovateľovi, porušil tým jeho právo podľa čl. 20 ods. 1, 4 Ústavy a čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu a čl. 48 ods. 2 Ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Takýmto neústavným postupom bola sťažovateľovi spôsobená škoda minimálne vo výške pohľadávky s príslušenstvom, ktorú zmluvou nadobudol t. j. 15.893.185,- Sk, preto navrhujeme, aby v súlade s § 56 ods. 4 zák. 38/1993 Z. z. o Ústavnom súde bolo priznané sťažovateľovi primerané zadosťučinenie vo výške 15.893.185,- Sk.».

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd rozhodol nálezom takto:

„Ústavný súd určuje, že v konaní na Najvyššom súde Slovenskej republiky v Bratislave, č. k. 1 Obdo V 15/2006, právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru na verejné prerokovanie vecí pred nezávislým a nestranným súdom, ako aj podľa čl. 20 ods. 1, 4 Ústavy vlastníť majetok a čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu na pokojné užívanie majetku, bolo porušené.

Ústavný súd zrušuje uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky Bratislava, č. 1 Obdo V 15/2006-272 z 20. 2. 2008.

Najvyšší súd Slovenskej republiky Bratislava je povinný zaplatiť navrhovateľovi 15.893.185,- Sk do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

Odporca je povinný zaplatiť sťažovateľovi 15.893.185,- Sk a trovy konania vo výške 8.011,-Sk ((3.176,- Sk + 190,- Sk) x 2 + DPH) na účet právneho zástupcu do 2 mesiacov od právoplatnosti.“

II.

Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 prvej vety ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (mutatis mutandis I. ÚS 12/01, I. ÚS 124/03).

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietrahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...

1. Predmetom sťažnosti je označené porušenie základného práva sťažovateľky zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom

a rozhodnutím najvyššieho súdu z 20. februára 2008 v konaní vedenom pod sp. zn. I Obdo V 15/2006.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu ústavný súd nemá zásadne oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96). Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je ani chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inšinciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02).

Zasahovanie ústavného súdu do výkonu tejto právomoci všeobecných súdov je opodstatnené len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou (I. ÚS 74/02, I. ÚS 115/02, I. ÚS 46/03). V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že uvedené obdobne platí aj pokiaľ ide o skúmanie prípustnosti návrhu na začatie dovolacieho konania, jeho opodstatnenosti a pod.

Pravidlá týkajúce sa prípustnosti dovolania majú za cieľ zaistiť riadny výkon spravodlivosti a zvlášť rešpektovať princíp právnej istoty, ktorá bola nastolená právoplatným rozhodnutím. Dotknuté osoby musia počítat' s tým, že tieto pravidlá budú aplikované. Jednako tieto pravidlá alebo ich používanie nemôžu týmto osobám zabrániť, aby využili existujúci opravný prostriedok (napr. I. ÚS 4/00; vec Pérez De Rada Cavanilles c. Španielsko, rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 28. októbra 1998).

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že jej podstatou je nesúhlas sťažovateľky s právnym názorom najvyššieho súdu týkajúcim sa otázky prípustnosti dovolania v danej veci.

Najvyšší súd v odôvodnení sťažnosťou napadnutého uznesenia z 20. februára 2008 sp. zn. I Obdo V 15/2006 uviedol:

„Súd prvého stupňa rozsudkom zo 7. marca 2005 č. k. 3 Cb 535/01-161 zamietol žalobu v časti o určenie pravosti pohľadávky 15 893 185 Sk, uplatnenej v konkurznom konaní na majetok úpadcu S., a jej zaradení na oddelené uspokojenie. V časti o určenie pravosti pohľadávky 4 708 362 Sk konanie zastavil po tom, ako žalobca v uvedenej časti vzal žalobu späť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, rozhodujúc o odvolaní žalobcu, rozsudkom z 9. novembra 2005 č. k. 2 Obo 219/2005-244 rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil a žalobcu zaviazal zaplatiť žalovanému 7378 Sk náhrady trov konania.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca. Prípustnosť dovolania vyvodzoval zo skutočnosti, že odvolací súd, ktorý rozhodoval o odvolaní, mu odňal možnosť konať pred súdom. Odvolací súd síce potvrdil rozhodnutie súdu prvého stupňa, avšak v rozpore s konštatovaním súdu prvého stupňa považoval zmluvu o postúpení pohľadávky, v spojení so zmluvou o výške odplaty, za neplatnú, pretože postúpiť možno len existujúcu pohľadávku...

Dôvody odvolacieho súdu uvedené v potvrdzujúcom rozsudku sú v rozpore s vykonanými dôkazmi, vo vykonaných dôkazoch nemajú oporu a sú aj v rozpore s konštatovaním a závermi prvostupňového súdu, vychádzajú z nesprávneho právneho posúdenia veci a sú neurčité a zmätočné. Súd prvého stupňa v rozsudku konštatoval, že ak by bola zmluva o postúpení platná, tak by sa žalobca stal veriteľom a tým osobou oprávnenou na vymáhanie pohľadávky. Záver odvolacieho súdu, že pohľadávka neexistuje, je v rozpore so závermi prvostupňového súdu, ktorý jednoznačne uznával, že pohľadávka vo výške 2 364 377 Sk a úroky z omeškania 760 216 Sk a 1 582 162 Sk existovali na základe platnej hospodárskej zmluvy. Odvolací súd potvrdil prvostupňový rozsudok z dôvodu, ktorý vychádzal zo skutočností, ktoré žalovaný netvrdil a ktoré netvrdil ani súd prvého stupňa v rozsudku. Ten v rozsudku naopak konštatoval, že pohľadávka existovala. Ku skutočnosti, že pohľadávka neexistovala, a preto nemohla byť postúpená, sa žalobca nemal možnosť vyjadriť, ani k tomu nemal dôvod, keďže odvolací súd ju ani nespomenul. Žalobca sa túto skutočnosť dozvedel až z rozhodnutia odvolacieho súdu. V tomto štádiu už žalobca nemal možnosť k tomu zaujať stanovisko a poukázať na dôkazy, ktoré svedčia o opaku. Odvolací súd mu tak znemožnil realizáciu jeho procesných práv v odvolacom konaní uvedených v § 122 a § 133 O.s.p. Jeho postup nerešpektoval ústavný princíp dvojinstančnosti konania

odvolacím súdom, lebo žalobcovi odoprel možnosť prieskumu nových, prípadne z pohľadu súdu prvého stupňa bezvýznamných, avšak z hľadiska právneho posúdenia odvolacím súdom rozhodujúcich skutkových zistení. Ak odvolací súd dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je správny, avšak z dôvodov, ktoré nebolo tvrdené a ani súd prvého stupňa sa nimi preto nezaoberal, bol povinný zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Podľa § 132 O.s.p. hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, avšak iba dôkazy, ktoré boli vykonané pred súdom zákonným spôsobom...

Rozsudok nadobudol právoplatnosť 21. decembra 2005.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 2 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či sa ním napadá rozhodnutie, proti ktorému je dovolanie prípustné.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozsudku, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.), ak smeruje proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.), alebo rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, avšak len vtedy, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu (§ 238 ods. 3 O.s.p.). Žalobcom napadnutý rozsudok nie je rozsudkom uvedeným v § 238 ods. 1 až 3 O.s.p., preto prípustnosť dovolania proti nemu podľa uvedeného ustanovenia nie je daná.

Proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu bolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. Jedným z dôvodov zakladajúcich vždy prípustnosť dovolania je aj prípad, keď bola účastníkovi postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f) O.s.p.), ktorého sa žalobca dovoláva. Pod odňatím možností pred súdom konať treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. K takémuto postupu v prejednávanej veci nedošlo...

Dôvod, z ktorého žalobca vyvodzuje prípustnosť dovolania (§ 247 písm. f/ O.s.p.), nebol naplnený. Keďže dovolací súd nezistil žiadne iné skutočnosti, ktoré by opodstatňovali prípustnosť dovolania podľa ďalších ustanovení § 237 O.s.p., dovolanie podľa § 218 ods. 1 O.s.p, v spojení s ustanovením § 243b ods. 4 O.s.p., ako neprípustné odmietol bez toho, aby skúmal jeho vecnú správnosť.“

Podľa názoru ústavného súdu právny názor najvyššieho súdu o neprípustnosti dovolania v danej veci je zdôvodnený vyčerpávajúcim spôsobom, najvyšší súd ku všetkým zásadným námietkam sťažovateľky zaujal stanovisko, a preto aj ústavný súd ho považuje za dostačujúci, ale aj ústavne relevantný. V citovanej časti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia najvyšší súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré bolo treba považovať dovolanie sťažovateľky za neprípustné.

2. K namietanému porušeniu základných práv na ochranu vlastníctva majetku podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu v konaní vedenom na najvyššom súde pod sp. zn. 1 Obdo V 15/2006.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 20 ods. 4 ústavy vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu.

Podľa čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

Ústavný súd si pri výklade základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 1 dodatkového protokolu,

pokiaľ ide o ním garantované „právo na ochranu majetku“, a preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (m. m. IV. ÚS 233/04).

Sťažovateľka tvrdí, že najvyšší súd porušil jej základné právo vlastniť majetok a právo užívať ho bez obmedzenia v nevyhnutnom rozsahu podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a podľa čl. 1 dodatkového protokolu tým, že:

„Napriek písomným dôkazom o existencii pohľadávky V. proti J. B. ... neboli tieto dostatočným dôkazom a súd záverom bez dôkazu o rozpore s dobrými mravmi, zbavil sťažovateľa majetku, keď mu odňal vlastnícke právo k pohľadávkam nadobudnutým zmluvou, ktorú druhý účastník tejto zmluvy uznával a nebol účastníkom konania, v ktorom súd o tejto pohľadávke a zmluve o postúpení rozhodol.

Keď dovolací súd tieto nezákonnosti neodstránil a neposkytol tak súdnu ochranu sťažovateľovi, porušil tým jeho právo podľa čl. 20 ods. 1, 4 Ústavy a čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu a čl. 48 ods. 2 Ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.“

V súvislosti so základným právom na ochranu vlastníckeho práva vyjadreným v čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu ústavný súd už vyslovil, že ochranu vlastníckeho práva pred jeho ohrozením alebo porušením zásadne poskytujú všeobecné súdy (m. m. I. ÚS 132/93, II. ÚS 141/03, IV. ÚS 177/03).

Ústavný súd tiež pripomína aj svoju stabilizovanú judikatúru (napr. II. ÚS 78/05, IV. ÚS 301/07), ktorej súčasťou je aj právny názor, že všeobecný súd spravidla nemôže byť porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým patrí aj základné právo vyplývajúce z čl. 20 ods. 1 ústavy, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprocenčné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru. O prípadnom porušení základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy by bolo možné uvažovať zásadne len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprocenčných princípov vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. v spojení s ich porušením.

Z uvedených dôvodov ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľky v tejto časti pre jej zjavnú neopodstatnenosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Po odmietnutí sťažnosti už nebol právny dôvod zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky (napr. priznaním primeraného finančného zadosťučinenia, úhrady trov konania alebo zrušením napadnutého rozsudku najvyššieho súdu).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. októbra 2008